

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izjemni nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič & Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3.—, večji inserati petič vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5.
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8. — — — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c., tel. št. 26. — — — JESENICE, Ob kolodvoru 101. — —
Račun pri poštnem Čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Pričetek borbe za indijsko samoupravo v angleškem parlamentu

Proti indijski politiki Macdonaldove vlade se je pojavil predvsem v angleški konzervativni javnosti močan odpor, ki bo vodil do ostrih borb v parlamentu

London, 21. januarja. Zaključek indijske konference je zbudil v angleških političnih krogih zelo različne vtise. Konservativni listi ostro napadajo delavsko vladavo zaradi njene populističnosti in napram zahtevam Indijcev ter naglašajo, da je Anglija na najboljši poti, da Indijo končno veljavno izgubi.

Lord Rothermere je v svojem nedeljskem listu »Sunday Dispatch« objavil pod naslovom »Ali naj izgubimo Indijo« članek, v katerem s precej temnimi barvami slika položaj v Indiji, kjer so zaradi nove politike angleške vlade neredi in upori na dnevnem redu. Rothermere naglašajo, da se je 320 milijonov Indijcev dobro počutilo pod strogo, toda pravično angleško vladavo. List citira izjavo velikega angleškega liberalnega državnika sira Johna Morleyja, ki je dejal, da bo Indija postala žrtev medsebojnih sporov, ko bo zadnji angleški vojak zapustil indijsko zemljo.

Strogo konzervativni list »Morning Post« piše približno v enakem smislu. »Times« priznava Macdonaldu in lordu Sankeyju, da sta z veliko spretnostjo vo-

dila razprave indijske konference, pri tem pa ostro napada delavsko vladavo zaradi njene socialne in gospodarske politike v Angliji.

Lord Rothermere odgovarja poluradno glasilu delavske vlade »Daily Herald« da je njegov poizkus povzročil v Angliji zmedo zaradi indijskega problema, nevarno in obsodbe vredno početje. List posodaja, da je melodija, ki jo svira Rothermere, znana in da je vodila svoječasno do bitke v Bunker Hillu, kjer so bili Angleži prvič v osvobodilni ameriški vojni premagani in tako izgubili ameriški kontinent. Ta politika je povzročila tudi stoletne krvave boje na Irskem, ki so imeli svoj logičen zaključek v popolni irski avtonomiji. Končno naglašajo, da obstojata v Indiji trenutno dve možnosti: brezobzirno zatiranje s pomočjo ogromnega vojaškega aparata, ki pa bi kljub temu ne ustavilo gibanja za svobodo, ali pa sporazum in samouprava.

Snoči je imel bivši konzervativni zakladni minister Winston Churchill govor, v katerem je dejal, da bo inozemstvo na

podlagi zaključnih govorov indijske konference prišlo do mnenja, da želi Anglija čim prejno ločitev od Indije. Ta politika bo privedla do tega, da bo uničila srečo in blagostanje milijonov Indijcev in Angležev.

Kakor je razvidno iz navedenega bo tveril indijski problem v angleški zbornici, ki je pričela včeraj zopetasedati, trd oreh.

Zelo važna bo tudi zbornična debata o veliki gospodarski krizi, ki je zajela Anglijo. V tem vprašanju bo imela delavska vlada zelo težavno stališče. Konservativci je bodo sicer napadali, varovali pa se bodo povzročiti demisijo, ker dobro vedo, da se gospodarska kriza z zakonskimi odredbami ne da rešiti in da bi bilo zelo riskantno prevzeti v sedanjih kritičnih trenutkih vladne vaje.

Bombaj, 12. januarja. AA. »Times of India« objavlja poročilo o zaključku indijske konference in pravi, da je Macdonaldov »kepo« popolnoma izpolnil Gandhijev zahtevo po »bistvu neodvisnosti«.

Nova velika komunistična akcija

Senzacionalna odkritja o komunistični akciji, ki se pripravlja za 25. februar v Evropi in Ameriki

Berlin, 21. januarja. Z naslovom »Moskva zapoveduje nemire na dan 25. februarja« objavlja berlinski »Tempo« na vidnem mestu privatno brzojavko iz Rige, ki pravi med drugim:

»Latviška politična policija je prejela dva ruska emisarja, ko sta se hotela vkrcati na parnik za pot v Ameriko. Pri njih je našla važne listine, iz katerih je razvidno, da je nameraval izvršiti odbor Kominterne na dan 25. februarja vzporedno obširno akcijo, ki naj bi prinesla komunistični ideji velike koristi. Oba aretirana sovjetska agenta sta po tem poročilu člana nekake 300 mož močne skupine, ki ima nalog, naj dne 25. februarja izkove po evropskih prestolnicah in v Ameriki obhode, nemire in prevrate, ki naj bi poostrih nasprotstva med razredi ter povzročili duh v komunističnem pokretu. Za propagiranje mednarodnega zasedanja brezposelnih na isti dan so dali sovjeti baje visoke zneske na razpolago, ki so bili v glavnem izročeni ameriškim agitatorjem. Iz Rige so bila ameriška

oblastva obveščena, da so sovjetski emisarji na poti v Ameriko. Pri enem izmed aretiranih so našli program, v katerem je 25. februar označen kot generalna preizkušnja discipline širokih množic. Na ta dan naj bi bruhnil po vsem svetu kakor na udarec povsod manjši ali večji nemiri, ki naj bi bili nekako glasniki splošne svetovne revolucije.

Budimpešta, 21. januarja. Budimpeštanski meščani so včeraj začudeno gledali po mestnih ulicah, kjer so bile na vseh važnejših križiščih in pred javnimi poslopji postavljene močne patrole orožništva in policije. Naknadno se je zvedelo, da je dobila policija zaupna poročila, po katerih so pripravljali komunisti za včeraj vstajo in splošne napade na javne zgradbe. Zlasti močno je zato policija zastražila pošte, kolodvore, vse vladne urade itd. Kordoni javnih organov so bili tako množični, da se ni do včeraj mogel izvesti noben napad komunistov.

Bombni atentati v Buenos Airesu

Tri eksplozije bomb v mestnih kolodvorih — 16 oseb ubitih

Buenos Aires, 21. januarja. V argentinski prestolnici je povzročila danes serija bombnih atentatov veliko senzacijo. Povzročiteljev za enkrat še ni bilo mogoče najti. Na treh glavnih mestnih kolodvorih je eksplodiralo skoraj istočasno več bomb. Prva eksplozija je nastala malo pred 6. jutraj na zapadnem kolodvoru, kjer so bile tri osebe ubite, osem pa težko ranjenih. Kmalu nato je eksplodirala na južnem kolodvoru druga bomba, ki je težko ranila osem, lažje pa deset oseb. Tretja eksplozija je bila v vagonu centralne železnice kjer je bilo težje ranjenih sedem, lažje

ranjenih pa še več oseb. Potnikov na kolodvorih se je polastila velika panika in so v divjem begu zapuščali kolodvorske naprave ter hiteli na ulice. Stvarna škoda je znatna. Več železniških vagonov je bilo popolnoma razbitih. O povzročiteljih za enkrat kljub marljivemu iskanju policije še ni nobenih sledov. Kakor domnevajo, gre za masčevanje radikalnih elementov, ki so bili razočarani zaradi velikih delavskih redukcij pri raznih železniških družbah.

London, 21. jan. Po zadnjih vesteh iz Buenos Airesa je bilo zaradi eksplozij bomb na kolodvorih ubitih 16 oseb.

Odmev izjav dr. Curtiusa

Nemški tisk o razpravah v Ženevi — Pesimizem desničarskih listov glede na možnost uspeha dr. Curtiusa

Berlin, 21. jan. AA. Svet Društva narodov včeraj še ni sklepal o roku in predstvedu nameravane mednarodne konference za splošno razorožitev. O teh dveh vprašanjih se bodo nadaljevala pogajanja za kulisami. Pač pa je včerajšnji dan prinesel dva velika govora. Nemški minister za zunanje zadeve je imel učinkovit govor, ki so ga vsi sprejeli z velikim zanimanjem. Nemško časopisje ga v splošnem odobrava, desničarski listi pa vendar le povdarjajo, da živi dr. Curtius v iluziji, ako misli, da bo Nemčija prodrla s svojimi stališči. Curtius je v imenu nemške vlade gladko odklonil načrt razorožitvene konvencije, ki ga je sestavila pripravljalna komisija. Pri tem se je skliceval na izjavo njene nemškega delegata grofa Bernstorffa.

»Die deutsche Tageszeitung« poudarja, da je nemški minister za zunanje zadeve povsem jasno povedal, da je dosedanja komisija za razorožitev končala svoje delo z neuspehom. Curtius pa je tudi v svojem govoru opozoril na posledice za Nemčijo, ki bi izhajale iz zavlačevalne taktike in iz odlašanja razorožitvenega problema.

Podobno komentirajo Curtiusov govor drugi listi.

»Lokalanzeiger« se ne pridružuje tem histom, marveč odklanja razorožitvena pogajanja v celoti.

Nemčija išče posojilo v Franciji

Berlin, 21. jan. AA. V zadnjih dneh so se pojavile govorice o pogajanjih, ki se vrše med Nemčijo in Francijo o velikem francoskem posojilu za Nemčijo.

»Lokalanzeiger« priobčene te vesti s pristavkom, da jih na pristojnem mestu ne demantirajo in da je bil francoski denar v resnici ponujen Nemčiji. V vladi si niso še na jasno, ali bo treba plačati za to posojilo še politične koncesije.

Tudi »Berliner Tageblatt« objavlja te vesti in pristavlja, da se bo Nemčija poslužila mostu, ako ga Francija zgradi, še prej, kakor splošno mislijo.

Razširjenje prijateljske pogodbe Avstrije in Madžarske

Dunaj, 21. jan. Madžarski ministrski predsednik grof Bethlen pride na Dunaj v soboto 24. januarja. Nasednje dopoldne si bo ogledal madžarski premijer »Collegium Hungaricum«. Nato bo posetil ministrskega predsednika dr. Enderya in zunanjega ministra dr. Schobra. Popoldne bo sprejel od predsednika republike Miklosa, popoldne si bo ogledal državni arhiv, nato se bo vršilo sprejemanje v madžarskem poslanstvu. V ponedeljek bo sprejemanje pri predsedniku avstrijske vlade Enderju, v torek dopoldne bo grof Bethlen posetil konzularno akademijo, nakar bo sprejel v madžarskem poslanstvu novinarje. Zvečer bo prisostvoval predstavi v dunajski operi. V Budapešti se vrne naslednjega jutra.

Budimpešta, 21. jan. V tujakšnji dobro poučenih krogih trdijo, da bo ob svojem bivanju na Dunaju podpisal madžarski ministrski predsednik grof Bethlen razširjeno prijateljsko pogodbo med Madžarsko in Avstrijo. To razširjenje bo izvršeno tako, da se bo dosedanja prijateljska pogodba dodala klavzula, ki jo tolmačijo nič drugače, kakor pravo vojno zvezo.

Republikanske demonstracije v Madridu

Madrid, 21. jan. V ponedeljek so univerzitetni dijaki demonstrirali po glavnih cestah Madrida s klici »Smrt ministrskemu predsedniku, živel Ramon Franco!«. Policija, ki si je zamen prizadevala, da bi razgnala demonstrante, jih je končno napadla z golimi sabljami. Aretiranih je bilo 12 oseb. Davi so ugotovili, da so bile množične palatice in hiše visoke aristokracije pomazane z rdečo barvo in popisane z revolucionarnimi gesli. Manifest, ki so ga podpisali republikanski voditelji Jose Ortega y Gasset, Ramon Perez de Aleya in dr. Gregorio Miramon, označuje monarhijo kot gnilo in razpadajočo ustanovo. Manifest, ki zaradi cenzure v listih ni bil objavljen, je bil razširjen po vsej Španiji ter je polno ostrih napadov na monarhijo in vlado, pri čemer poziva vse Špance k osnovanju organizacije s končnim ciljem vzpostavitve republike.

Predavanje ministra Demetroviča v Pragi

Praga, 21. januarja. Tujakšnji slovenski zavod je sklenil prirediti serijo predavanj o gospodarskih priklakah in problemih slovenskih držav. Med drugimi je naprosil za predavanje o položaju Jugoslavije našega trgovinskega ministra g. Juraja Demetroviča, ki se je temu vabilu odzval in bo imel tekom prihodnjega meseca predavanje v Pragi.

Sofijski vampir

Sofija, 21. januarja. AA. Listi poročajo, da se je v Sofiji pojavil vampir, ki povzroča po telefonu strahotne mistifikacije. Vampir iznenada obvešča posamezne rodbine, da so jim bili njihovi člani ubiti. Ker so poboji v Sofiji prav pogosti dogodki, je vampirju uspelo, da je z lahkoto prevaril več rodbin. Tako je javil smrt Ivana Mihajlova, profesorja Kirkočeva, Bojadžijeva, inž. Šarafova in mnogih drugih. Policija napenja vse sile, da bi izsledila zlobneža.

Plaz zasul devet smučarjev

München, 21. jan. V bližini Benekiktinske stene v bavorskih visokih Alpah se je včeraj utrgal plaz, ki je potegnil s seboj v dolino 9 udeležencev smučkega tečaja bavarske deželne policije. Do večera so mogli izmed zasutih rešiti samo učitelja tečaja, nekega policijskega nadporočnika. Ostalih osem oseb je še vedno pokopanih pod snežno gomilo. Njihova usoda je dvomljiva in skoraj računajo, da jih ne bodo našli več živih. Na kraj nesreče so oddale številne rešilne odprave.

V Ameriki ostane prohibicija še dalje v veljavi

Washington, 21. jan. Danes je bilo po 18 mesečnem delu objavljeno poročilo Wickershamove komisije o vprašanju prohibicije. Po poročilu so odneslu »suhi« popolno zmago. Komisija se je izrekla proti kakršnikoli odpravi ali omiljenju prohibicije ter ne priporoča niti zopetne uvedbe lažjih vin in piv. Komisija zahteva celo, naj se votirajo za najstrožja izvajanja prohibicijskega zakona še višji denarni zneski, kakor so bili določeni doslej. Poročilo, ki obsega okoli 70.000 besed, navaja tudi nekatere slabe posledice prohibicije, tako n. pr. korupcije med uradniki, dočim povdarja, da se je zaradi prohibicije zelo dvignil življenjski standard prebivalstva.

Pogajanja za združitev bolgarskih demokratov in zemljoradnikov

Sofija, 21. januarja. AA. List »Pravda« poroča, da je šef demokratov Malinov v pogajanjih za koalicio z zemljoradniki. Za svojo stranko zahteva pri volitvah na volilnih listah 50 prvih in 70 drugih mest.

Akcija za pomirjenje makedonstvujuščih

Sofija, 21. januarja. AA. »Pravda« poroča: Komisija za pomirjenje makedonstvujuščih se še vedno ni sestala s pooblaščenim zastopnikom protogovoristov Pančevom. Dokler se z njim ne sestane, ni moči govoriti o kakih rezultatih te akcije.

Samomor madžarskega klerikalnega politika

Budimpešta, 21. jan. Veliko presenečenje je danes vzbudila v vsej madžarski prestolnici vest o samomoru legitimističnega vodje klerikalnega politika Edmunda Benitzkega. Nekaj šofer avtomobila ga je našel ob 5. jutraj na obali Dunava s prestreljenim desnim sencem. Pokojnik je bil star 53 let. Kot vzrok njegovega samomora navajajo materialne skrbi in njegovo neozdravljivo srčno bolezen. Svojo politično kariero je Benitzky pričel na prehodu iz 19. v 20. stoletje kot novinar v raznih klerikalnih redakcijah. L. 1906. je bil prvič izvoljen na listi katoliške stranke v parlament. Glavno vlogo je igral v kasnejših letih in bil opetovano minister notranjih poslov, zlasti po vojni v protirevolucionarnih vladah. Njegova ministrska kariera je bila zaključena l. 1921., ko je prevzel ministrsko mesto tudi v prekratni vladi bivšega kralja Karla VI., ki je izvršil takrat svojo znano pustolovščino, po kateri so ga zaprli in je ostal dalje časa v ječi. Ko so ga izpustili, je bil l. 1924. ponovno aretiran, ker je pričel objavljati v novinah neka odkritja o regentu Horthyju. Sodišče je smatralo njegovo dejanje kot žalitev vladarja ter je bil obsojen na leto dni ječe, iz katere pa so ga zaradi bolezni izpustili že po treh mesecih. Od tega časa je živel Benitzky samo še v družbi svojih legitimističnih tovarišev.

Zasedanje VZS

Beograd, 21. januarja. Vrhovni zakonodajni svet prične delo v odsekih 26. t. m., plenum pa se sestane 29. t. m.

Predor skozi Ivanplanino bo izročen prometu

Beograd, 21. januarja. Pričetkom februarja bo svečano izročen javnemu prometu železniški predor skozi Ivanplanino na progi Sarajevo—Mostar. Predor je po več letih končno dovršen ter ga je strokovna komisija že pregledala in dobila.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 22.76—22.82 (22.79), Berlin 13.4575, Bruselj 7.8932, Budimpešta 9.8904, Curih 1095.9, Dunaj 796.44, London 274.95, Newyork 56.545, Pariz 221.96, Praga 167.33—168.13 (167.73), Trst 295.55—297.56 (296.55).

INOZEMSKA BORZE.

Curih. Beograd 9.1275, Pariz 20.25375, London 26.08875, Newyork 516.9375, Bruselj 72.025, Milan 27.06, Madrid 54.—, Dunaj 72.675, Sofija 3.74, Praga 15.305, Varšava 57.85, Budimpešta 90.25, Bukarešta 3.07

Spominjajte se slepih!

Samo danes in jutri smučarski film

Bela umetnost

v kinu „LJUBLJANSKI DVOR“.

Predstave dnevno ob 4., 1/2 8. in 9. uri zvečer!

Dnevne vesti

Poslovilni večer poslanik dr. Albert Kramer. Novonovinarji poslani in pooblašteni minister g. dr. Albert Kramer odide prihodnji teden na svoje službeno mesto. V slovo mu priredijo narodna društva, združena v »Zvezi kulturnih društev«, njegovi številni prijatelji in znanci častni večer v petek 23. t. m. ob 21. v veliki dvorani Kazine, na katerega vjdno vabiljo vse narodno občinstvo in vse narodne organizacije iz Ljubljane in z dežele. Na prireditvi je dobrodošel vsak, ki spoštuje in odhajajočemu poslaniku državnika, ki je neutrujen v delu za kralja, narod in domovino! Pokazimo mu svoje simpatije z najštevilnejšo udeležbo!

Českoslovaško odlikovanje. Prezident Masaryk je odlikoval z redom Belega Leva IV. stopnje za državljanske zasluge prof. kirurgije in šefa kirurške klinike v Zagrebu dr. Julija Budisavljeviča-Prijedora ter profesorja kirurgije in šefa kirurške klinike v Beogradu dr. Milivoja Kostića, z redom Belega Leva III. stopnje za vojaške zasluge brigadnega generala v Beogradu Miljutina Stanojeviča, polkovnika in šefa kabinega načelnika generalnega štaba v Beogradu Dobrovoja Mojsilovića, polkovnika in šefa kabinega vojnega ministrstva v Beogradu Sibina Todorovića, polkovnika inženjerske glavnega štaba v Beogradu Gjordje Gilišića in načelnika štaba kraljeve garde v Beogradu polkovnika Dragotina Pavlovića; z redom Belega Leva IV. stopnje pa kapitana II. klase v generalštabu Viktorja Bača in polkovnika v Novem Sadu Miloša Živanovića.

Vsem civilnim in vojaškim upokojencem! — V izobiz nepotrebnih reklamacij javlja dravska finančna direkcija v Ljubljani civilnim in vojaškim upokojencem svoja področja, da se jim bo v smislu razpisa finančnega ministrstva z dne 24. junija 1930, broj 33.570/II. odkupnina za osebo delo za leto 1931 (kuluk) odtegnila od februarja pokojnine. Kuluk znaša tridnevno pokojnino to je eno desetino mesečnih pokojninskih prejemkov brez draginskih doklad.

Razstava naše domače obrti v Pragi zaključena. V četrtek 15. t. m. je bila razstava jugoslovenske in rumunske domače obrti v Pragi zaključena z umetniškim večerom, na katerem se je zbrala elita praške družbe. Kakor razstava, je bil tudi ta večer izraz iskrenega prijateljstva med vsemi tremi narodi.

Registriranje lekarn. Minister narodnega zdravja je podelil koncesijo za javno lekarno pri sv. Trojici v Kranju, uag. phar. Franca Šavniku v Kranju, zdravstveni odsek za Slovenijo in Istro v Ljubljani je pa podelil koncesijo za javno lekarno mag. phar. Hinku Brili iz Litije.

Za mrtve proglašena. Okrožno sodišče v Celju je uvelodilo postopanje, da se proglašata za mrtva stanovnik Valentin Ročnik iz Podtera in delavec Franc Drogov iz Spodnjih Podbrež. Oba sta odšla v začetku vojne na italijansko bojišče.

Konkurzi in prisilne poravnave. Drustvo industrijev in veletrgovcev v Ljubljani objavlja za čas od 11. do vstetega 20. januarja 1931 sledečo statistiko (številke v oklepaju se nanašajo na isto dobo pretečenega leta): Otvorjeni konkurzi: v dravski banovini 1 (1), v savski banovini 2 (1), v vrbski banovini — (—), v primorski banovini 2 (2), v drinski banovini — (4), v zetski banovini — (—), v dunavski banovini — (—), v moravski banovini 2 (5), v vardarski banovini — (1), Beograd, Zemun, Pančevo — (—). Otvorjene prisilne poravnave izven konkurza: v dravski banovini 5, v savski banovini 3, v vrbski banovini —, v primorski banovini —, v drinski banovini —, v zetski banovini —, v dunavski banovini 3, v moravski banovini —, v vardarski banovini 2, Beograd, Zemun, Pančevo —. Odpravljene konkurzi: v dravski banovini 1 (4), v savski banovini 2 (—), v vrbski banovini — (—), v primorski banovini 3 (1), v drinski banovini 2 (1), v zetski banovini — (—), v dunavski banovini 1 (1), v moravski banovini 3 (8), v vardarski banovini — (2), Beograd, Zemun, Pančevo 1 (—). Odpravljena prisilna poravnava izven konkurza je bila samo ena in sicer v drinski banovini.

Občinske trošarine. Občina Planina, okraj loški, je pobirala v tekočem letu naslednje občinske trošarine: od 100 litrov vina Din 80, od 100 litrov vinskega mošta Din 40, od 100 litrov piva Din 25, od 10 stopnje alkohola, špirita, žganja, likerja, ruma in konjaka Din 7,50; občina Rogoznica, okraj ptujski, pa od 100 litrov vina Din 50 in od 100 litrov vinskega mošta Din 50.

Iz »Službenega lista«. »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine« št. 5 z dne 21. t. m. objavlja zakon o deklaraciji zunanjeje ministra kraljevine Jugoslavije, formulirani 16. maja 1930 v ženevi v trenutku podpisa fakultativne odredbe, določene v protokolu, o podpisu statuta stalnega mednarodnega sodišča in uredbi o natančnejših določilih o vodstvu knjig, zapisnikov in računov za pobiranje in uporabo bolničnih dohodkov, kakor tudi o vodstvu skupne bolnišne ekonomije.

Tečaj za višje strojnike v Ljubljani. Kraljevska banska uprava, referat za pospeševanje obrti v Ljubljani, Krekov trg št. 10-I, namerava prirediti v sporazumu z osrednjim društvom strojnikov in kurjačev v Ljubljani tečaj za višje strojnike, ki se bo pričel v sredo 4. februarja 1931

Iz Ljubljane

—lj Svetosavska beseda v Ljubljani. Na svetosavski besedi, ki se bo vršila dne 27. t. m. ob 20. uri na Taboru se bo izvajal naslednji spored: 1. Alegorične slike iz zgodovine Jugoslavije, insceniral g. Rudolf Ryška, besedilo spisal g. dr. Lah Ivan; 2. Himna sv. Save; 3. Zabučale gore, poje mešani zbor učiteljski; 4. Slovenske narodne pesmi, poje gđ. Jana Moserjeva, gojenka V. razreda drž. učiteljske; 5. Prstan in Na Bregu, poje ženski zbor učiteljski; 6. Na Adriju in Adrijsko morje, poje moški zbor učiteljski; 7. Smešno tundo, Kozar in Kolo, poje mešani zbor učiteljski. Vse pevske točke dirigira pevovodja pevskega zbora drž. učiteljske g. prof. Emil Adamič. Na prireditvi sodeluje orkester narodnega železničarskega glasbenega društva »Sloga«. Opozorjamo, da je pristop k svetosavski besedi dovoljen vsakomur brez posebnega vabila. Čisti dobiček prireditve je namenjen zgradbi pravoslavne cerkve v Ljubljani in zato toplo priporočamo obisk te tradicionalne nacionalne proslave.

—lj Danes premiera snuškega filma »Bela umetnost«. Ne pozabite, da predvaja Z. K. D. danes in jutri nepreklicno zadnji krat ob 4. pop. ter pol 8. in 9. uri zvečer v kinu »Ljubljanski dvor« premiero krasnega zinsko-sportnega filma »Bela umetnost«. Film si je pridobil Z. S. S. iz Nemčije, kjer je radi svojih nazornih posnetkov snuške tehnike vzbudil svojevrstno pravo senzacijo. Večina posnetkov je delana s takozvano »zeilupp« in so nam torej vsi skoki in gibi predloženi iz izredno preciznosti. Naravnost posnetki so krasni. Film so delali smučarji, ki uživajo po vsem svetu ugled kot mojstri v tem pogledu. — Za film vlada med občinstvom, zlasti pa še med športniki, dijaštvom in ljubitelji narave veliko zanimanje. Preskrbite si torej vstopnice že v predprodaji dopolne od 11. do pol 13. ure.

—lj Telefonsko na številko 2730 naročene vstopnice je dvigniti vsaj četrte ure pred predstavo, ker se bodo sicer prodale drugim reflektantom. Cene sedežev nizke.

—lj Nezgoda dohodarstvenega ravnatelja Zupana, ki smo včeraj poročali o njej, je pomola, ker je gospod ravnatelj Zupan popolnoma zdrav, na stopnicah je pa padel in se hudo ranil preglednik mest. dohodarstvenega urada g. Franc Zupan, ki je moral v bolnišnici iskati pomoči.

—lj Družabni večer Trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani bo jutri v četrtek, dne 22. januarja 1931 ob pol 9. uri zvečer v restavracijskih prostorih »Zvezdar«. V ciklu predavanj »Ljudska univerza« pride na vrsto predavanje o zanimivem predmetu »Socialne in gospodarske razmere v rimski državi ob času apostola Pavla«. O tem predmetu izpovedujejo monsignore prof. dr. Josip A. Učič. Gospod predavatelj je znan govornik, ki zna hitro pridobiti poslušalce z zgornjo besedo in duhovitim obravnavanjem predmeta. Vstop je brezplačen. Gostje so dobrodošli.

—lj Redni občni zbor »Obrtniške samopomoči« zveze obrtnih zadrug v Ljubljani — se bo vršil v nedeljo 25. t. m. ob 2. popoldne v posvetovalni zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, Beethovnova ul. 10 prišilje desno z običajnim dnevnim redom. Če občni zbor ob napovedani uri ne bi bil sklepčen, se bode vršil eno uro kasneje z istim dnevnim redom ne glede na število prisotnih članov.

—lj Vseuč. prof. dr. A. Gosar bo jutri ob 18. uri v zbornici dvorani univerze nadaljeval svoj ciklus javnih predavanj o »socioloških in ekonomskih osnovah moderne družabne reforme«.

—lj Lovci pozor! Lovci, žaljeni na ustanovnem obnem zboru podružnice Ljubljana od g. predsednika Slov. lovskega društva z »grobokopi iz Kurje vasic zborujejo v petek, dne 23. januarja ob 20. uri v gostilni »pri Jerneju« — Rozman na Sv. Petra cesti. Razpravljalo se bo o minulem obnem zboru, o razmerah v društvu in nadaljnjem postopanju.

—lj Reprezentanci ples, ki ga prirede slušatelj Aleksandre univerze pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja Aleksandra I., se bo vršil (v soboto) dne 31. januarja v Unionski dvorani.

—lj Združenje jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov, sekcija Ljubljana vabi na predavanje, ki se bo vršilo v petek, dne 23. t. m. ob 20. uri v družabnem lokalnu na Kongresnem trgu 1/II. (»Kazina«). Predav. bo dr. ing. Miroslav Kasal o predmetu: Nesreče pri gradbi železobetonskih konstrukcij in njih vzroki. Vabljeni so člani ter vsi, ki se zanimajo.

—lj Članice ženskega akademskega pevskega zbora javljamo, da se vrše vaje od slej redno vsako sredo in petek ob 19. uri brez akademske četrte, v balkonski dvorani na univerzi. Tudi ostale tovarišice, ki bi imele veselje do lepe pesmi, se še lahko prijavijo, a najkasneje do petka 23. t. m. ob 18. uri pri J. Juvancu t. č. tajnik.

—lj Prvi učiteljski zabavni večer s plesom. V soboto, dne 1. februarja priredi Učiteljski pevski zbor UJU svoj prvi zabavni večer s plesom v vseh prostorih Trgovskega doma (Simon Gregorčičeva ulica). Na sporedu so pevske točke zbora; solo točke in pa Jazz-Odeon in ples. Učiteljski pevski zbor je dosegel tekom kratkih let svojega obstoja prav lepe umetniške uspehe na vseh svojih javnih nastopih in se sme upravičeno nadejati, da bo tudi svoj zabavni večer priredil v zadovoljstvo vseh obiskovalcev. Ni na namenjena ta zabava le učiteljskim, marveč širši publiki, radi česar je tudi vstopnina tako minimalna, da jo vsakdo lahko zmore. Predprodaja vstopnic po Din 10.— je v Knjigarni Učiteljske tiskarne.

—lj Mestna zastavljalnica, bo imela redni dražbo za v juniju 1930 zastavljene dragocenosti — zlatino, srebrnino in dragulje — dne 6. februarja 1931, za efekte — perilo, stroji itd. — pa 12. februarja 1931, vsakokrat ob 15. uri v uradnem prostoru na Poljanski cesti št. 15.

UDOBNOŠT

»Ah dobro sedite?« — »Hva'a, prav dobro.« — »Svoj klobok ima namreč pod seboj.«

Občni zbor Sokola I. na Taboru

Iz poročila staroste inž. Ladislava Bevca je razvidno, da je Tabor rešen iz težkega gmotnega položaja

Ljubljana, 21. januarja.

Sokol I., eno naših najmočnejših sokolskih društev, je pošagal snoci bilanco svojega delovanja v preteklem letu. Občni zbor, ki se ga je udeležilo mnogo članov, je bil prava manifestacija sokolske ideje, potekel je v najlepši harmoniji in solidarnosti ter pokazal, da je delovanje Sokola I. vsestransko plodono in koristno. Iz poročil posameznih funkcionarjev je bilo razvidno, kako ogromno delo vrši društvo na polju telesne in duševne kulture ter vzgoje svojega članstva in naraščanja v smislu Tyrševe ideje. Iz poročila staroste inž. Ladislava Bevca je pa tudi razvidno, da je

sokolski Tabor rešen

Sedanji upravi se je posrečilo doseči z upniki kompromis, na podlagi katerega je zagotovljena popolna sanacija Tabora in rešitev iz brezupnega finančnega položaja. Ta vest bo gotovo razveselila vse prijatelje sokolstva, zlasti pa članstvo Sokola I. To je gotov eden najlepših uspehov Sokola I., ki baš letos proslavi 25letnico svojega obstoja.

Govor staroste inž. Bevca

Občni zbor, ki se je vršil v mali dvorani na Taboru, je otvoril starosta inž. Bevc, ki je po uvodnih formalnostih pozdravil navzočega saveznega zastopnika br. Bajželja, zastopnike župe Vrhovca in Flegarja ter predstavnik bratskih sokolskih društev. Uvodoma se je zahvalil tudi časopisu za naklonjenost sokolstvu ter prosil, da ostane sokolstvu tudi v bodoče naklonjeno. Pstem je pa dejal:

Pred prehodom na dnevni red smatram, da je nas vseh in celokupnega članstva iskrena naloga in želja, da se v mislih posmudimo pri nosilu našega jugoslovenskega državnega in narodnega edinstva, pri Nj. Vel. kralju ter ob tej priliki poudarjamo svojo radost nad dejstvom, da je proglasil sokolsko idejo in sokolstvo za bistven in nerazdružen del državne politike, da je dal svoji odločitvi tudi dejanski poudarek s tem, da je postavil svojega naslednika na prvo mesto v aktivnem vodstvu sokolske organizacije. Izpolnjujem prijetno dolžnost, ako v imenu vseh nas izrazim prijetno željo, da bi vsa najvišja prizadevanja, ki streme za vsestranskim uveljavljenjem ugleda naše domovine, za stalnim napredkom našega naroda, za njegovo preroditvijo potom sokolstva, dosegla trajne in vidne uspehe, hkrati pa tudi izrazim našo željo za srečo in dobrobit kralja, Njegovoga doma in naše domovine!

Starosta se je zahvalil Savezu SKJ za njegovo ogromno delo v preteklem letu in mu sporočil pozdrav z glavne skupščine, kakor tudi sokolski župi Ljubljana.

Z današnjo glavno skupščino stopa Sokol I. v jubilejno 25. leto svojega obstoja. Prihodnji društveni upravi bo torej dana naloga pripraviti vse potrebno, da proslavi jubilej v tem smislu, da ne bo pokazal samo doseženih uspehov, temveč da bo s proslavo poudaril tudi bogat program za pospeševanje visokih ciljev sokolstva v bodočnosti.

Uspešno delovanje

Nato je starosta podrobno očrtal delovanje posameznih funkcionarjev, ki je bilo vsestransko in agilno. Doseženi uspehi na polju telovadbe in duševne izobrazbe so plod neumornega prizadevanja in stremeljenja vseh funkcionarjev. Zato jim gre posebna zahvala. V nadaljnjem govoru je poudaril skrb uprave za intenziven kontakt s članstvom, se zahvalil vsem številnim darovalcem in podpornikom sokolstva in Tabora ter se v toplih besedah spominjal med letom umrlih 10 bratov in sester in sicer Franca Komana, Riharda Friesa, Martina Colariča, Matije Dobničarja, Simona Wutta, Josipa Rohmanna, Toneta Maleja, Marije Dimic, Antona Ankeleta in Antona Feranta. Najmlajši med temi, ki so se preselili v večnost, je bil brat Tone Malej. Mili pokojnik nam ostane vedno vzornik sokolske lepote in vrlin. Bratu Tonetu Maleju v spomin smo imenovali levo telovadnico Malejevo telovadnico. Društvena uprava je ustanovila odbor, ki bo skrbel za postavitev spomenika br. Maleju na njegovem grobu pod svini Triglavom. Starosta je zaključil svoj spominski nagovor s trikratnim klicem »slava«, navzoči so pa stoji počastili spomin umrlih bratov.

Drugi pomembnejši dogodki v delovanju Sokola I. v preteklem letu so bili vzdanje spominske plošče br. Vinku Habetu v Vratih, udeležba Sokola I. na vsesokolskem zletu v Beogradu, razne društvene prireditve, sprejem predsednika vlade na Taboru 10. decembra, proslava českoslovaškega narodnega praznika 28. oktobra, proslava 1. decembra, razni nastopi v telovadnici itd. Obširno je pa starosta poročal o akciji za sanacijo Tabora.

Položaj, ki je bil skoraj že brezupen, se je v toliko izboljšal, da se lahko reče, da je sanacija finančnih razmer uspešna in da je Tabor rešen. Z glavnim upnikom, Mestno hranilnico, je bil dosežen kompromis, ki ga je odobrila tudi banska uprava. Sokol I. mora do 31. t. m. plačati Mestni hranilnici 900.000 Din, pozneje pa vsako leto po 127 tisoč Din. S tem je finančno vprašanje uravnoveseno, kajti v teh obdobjih so že vstopne obresti in amortizacija. V desetih letih bo ves dolg plačan. Znesek, ki ga mora Sokol I. do konca meseca plačati, je posodila ČOS, ki je denar že poraj depoziral v Ljubljani in sedaj na posredovanje I. podsaveznega staroste br. Gangla privolila, da sme uprava Sokola I. denar dvigniti in nazkazati Mestni hranilnici. Českoslovaško so-

kopolstvo, ki je tudi to pot pokazalo, da se drži gesla »zvestoba za zvestobo«, je nabralo 800.000 Din. 100.000 Din bo pa prispeval Sokol I. sam. Posojilo ČOS je brezobrestno in se bo odplačevalo po desetih letih, čim bo Sokol I. kril svoje obveznosti napram drugim upnikom, zlasti Mestni hranilnici.

Starosta je v svojem poročilu poudarjal, da je bila pot do sanacije trnjeva, treba je bilo mnogo volje, samozatajevanja in prošenja, da se je vse ugodno rešilo. V tem pogledu gre velika zahvala Mestni hranilnici za njeno uvidevnost, kraljevski banski upravi, podarstori Ganglu in drugim pa za uspešno posredovanje. Zaključil je svoj govor z ugotovitvijo, da Tabor danes po svojih močeh odpira vrata vsemu sokolstvu, saj je namenjen sokolstvu, saj hoče postati Tabor sokolstva, Tabor državne in narodne misli in napredka, studenec lepote in vrlin za ves naš rod. Zdravo.

Nato je prečital poslanico SKJ.

Tajniško poročilo

Obširno in pregledno poročilo, ki se je glede prireditve in važnejših dogodkov v delovanju Sokola I. krilo s poročilom staroste, je podal tajnik br. Tratar. Tajnik je uvodoma poročal o izpremenah v vodstvu uprave ter podal statistiko prireditvah, javnih nastopov, sej uprave in društev, telovadbe itd. S topilimi besedami se je tudi spominjal pokojnega brata Maleja in drugih. Poudarjal je, da je uprava vedno stremela, da zviša dohodke Tabora. Zato so bile med letom potrebne nekatere adaptacije in nabava raznih predmetov. Zato je uprava izpraznila tudi župno pisarno in jo odala v najem. Tudi čitalnica se je morala preseliti. Desna roka uprave je bil prireditveni odsek, ki je na svojih prireditvah in sodelovanjem zaslužil 79.780,79 Din. Zelo vreden v svojem poslovanju je bil tudi gospodar Vrežar, ki je vršil ogromne gospodarske posle. Tajnik se je tudi dotaknil vprašanja sanacije Tabora, ki se je posrečila. Poudarjal pa je, da križev pot Sokola I. še ni končan in je v zvezi s tem apeliral na članstvo, naj po svojih močeh prispeva in sodeluje pri raznih akcijah. Med drugim se je spominjal tudi Dermeljeve 50letnice, katero je Sokol proslavil 5. t. m. Po svojem poročilu je prečital br. Tratar tudi poročilo gospodarja in matrikarja.

Načelnikovo poročilo

Načelnik Podgornik je poročal o delovanju članstva, javnih nastopih in doseženih uspehih ter poudarjal, da je bil v preteklem letu vadijski zbor reorganiziran. Načelnica Jugova je pa poročala o telovadnih nastopih članice etr podrobnejše opisala dosežene uspehe.

Poročilo drugih funkcionarjev

Kot prosvetar je poročal br. Iskra, ki je poročal o prosvetnih večerih, predavanjih, marionetnem gledališču in orkestru. V svojem obširnem, globoko zasnovanem govoru je apeliral na članstvo, naj se tudi duhovno vedno bolj izbrazuje in naj člani pristopajo v posamezne prosvetne odseke. Marionetno gledališče je imel 24 predstav, prireditvi je pa osem iger. Gostovalo je tudi na deželi, kjer je vršilo uspešno propagando. Na pobudo Sokola I. je bila ustanovljena tudi Jugoslovenska lutkarska zveza. Zelo marljiv je bil godbeni odsek, ki je razdeljen v tri oddelke: salonski orkester, godba na pihala in džezband. Orkester šteje 62 moč, nastopal je na raznih prireditvah in se vedno bolj uveljavlja. Iskra je poročal tudi o delovanju Simon Gregorčičeve knjižnice, ki jo upravlja Sokol I.

Blagajniško poročilo je podal br. Lozej. Aktiva znašajo 7.340.000, pasiva pa 4.600.000. V imenu revizorjev je pa br. dr. Kunc ugotovil, da so bile knjige v najlepšem redu in je predlagal, da se da odboru razrešnica, kar je bilo soglasno sprejeto. Sledeh so predlogi uprave. Članarina je bila znižana in sicer za člane 36, za naraščaj 12 in za deco 6 Din letno.

Volitve uprave

Ker ni bilo samostojnih predlogov, so se vršile volitve. Soglasno je bila sprejeta kandidatna lista, ki jo je predlagala stara uprava. Izvoljen je bil naslednji odbor:

Starosta: br. inž. Ladislav Bevc; staroste I. namestnik: Josip Turk; staroste II. namestnik: Nando Marolt; staroste III. namestnik: Franc Medić; načelnik Stane Vidmar; načelnikov I. namestnik: Ljorje Lubej; načelnikov II. namestnik: Dušan Podgornik; načelnica: s. Anuška Jugova; načelnice I. nam.: Mica Kržetova; načelnice II. nam.: Marta Podpacova; prosvetar: br. Vekoslav Iskra; tajnik: Ljorje Tratar; odborniki: Fran Vrežar, gospodar; Fran Rebec, blagajnik; Janez Lozej, računovodja; Anton Cotar, matrikar; Fran Jerab, zapisnikar in vodja rediteljev; Evgen Lovšin; Riko Jug; Avgust Ropič, preds. Prireditv. odseka; Mirko Urbas; Dragor Kevič; Nande Svetlič. Namestniki: Ivan Česen, namestnik tajnika; Mirko Eiberger, namestnik računovodje; Franc Kraigher, namestnik gospodara; Lado Sedej, namestnik blagajnika; Rudi Završnik, namestnik matrikarja; Rikard Aplenc; Stane Flegar; dr. Stanko Novak; Rajko Turk; br. Fran Šinik, predsednik Gdb. odseka; s. Marija Tkáčev. — Nadzorstveni odbor: Predsednik: br. dr. Josip Kunc; predsednikov namestnik: inž. Jože Završnik; člani: Filip Bačnar, Josip Jerotina, Fran Majcen; namestni: Verjaj Svajgar, Viktor de Gleria, Drago Rak, Fran Rebernik, Ivan Prosenec. Častno sodišče: člani: br. dr. Andrej Kuhar, dr. Stane Rape, Josip Janša, Vinko Strasser, Ivan Bajželj; namestniki: Ljubo Dermelj, Ivan Erbežnik, Ivan Podgornik, Praporščak br. Edo Ropič.

Nageljske, najtrajnejše, zato najcenejše

C. G. Norris.

Vroča kri

Roman.

XI.

V Winnipegu je bilo kakor iz škafa in na kolodvoru sta morala najeti izvoščaka. Zeldi je izračunala, da sta našla zadnji petdolarški bankovec, zadnji izmed onih, ki sta jih bila dobila na posodo od Billy Winshipa.

— Ah, čemu bi si belila s tem glavno? — je vprašal George nervozno. — V nedeljo zvečer dobiva gotovo šestdeset dolarjev.

— Toda pet odstotkov vzame Bennie, pet pa bilijetirji; poleg tega morava pa kaj priležiti, da bova mogla vrniti Billu, kar je nama posodil... saj imava samo tri mesece časa, da to storiva.

George je zrl na mokre ceste in molkal. Košara pri Zeldinih nogah je škripala in mačka je bilo miaukala. — Že štiri ure je zaprta tu notri, — je pripomnila Zeldi obupano. George je še vedno zrl na cesto.

— Bogle, kakšno vreme! — je zamrmral.

Kočija je zadržala v stransko ulico in se ustavila pred zanemarjenim, drugovrstnim hotelom. Z belimi črkami na modrem ozadju je bilo napisano nad vhodom: »The Assiniboine House«.

— Kakšna beznica je neki to, — je zamrmral George.

Bennie je dejal, da je ta hotel oddaljen samo nekaj korakov od gledališča.

Zelda je pograbila košarico z mačko in stopila v vežo. Izvošček se je ukvarjal s prtljago, George je pa kričal nani, naj ravna z njegovim kovčgom previdno. Buster se je tresel in vse je kazalo, da je zelo nesrečen. Veža je bila mračna, smrdelo je po hladnem tobačnem dimu, tla so bila umazana in vlažna. Trije moški so sedeli udobno v pletenih naslanjajih in z nesramno radovednostjo so sprejeli prišleca.

Zelda se je obrnila proč in se začela na videz živo zanimati za zemljevid na steni. Zelela je, da bi se oblačil George manj kričeče. Zdaj se je obrnil dostojanstveno na vratarja, toda Zeldi je dobro vedela, da ne skuša imenovati tvoj imazanemu, blečemu mladencu v loži, temveč trem prisluškujočim možakom.

— Prihodnji teden bova v »Majesticu«. Dajte nama najboljšo sobo, umetniška cena. Jaz sem iz Newyorka, dragi moj, prepotoval sem že mnogo in nikar ne mislite, da bi se mogel zadovoljiti s sobico kraj kuhinje ali kaj takšnega...

— Imate koga za prtljago? — Obrnjen k Zeldi: Saj je samo za teden dni, dušica. — Te besede je izgovoril blazirano. Zeldi mu je položila roko na ramo in ga pomilovalno pogledala.

Vratar je snel ključ z žebeljčka, stopil iz svoje lože, pobral prtljago in krenil po ozkih stopnicah naprej.

Soba, ki jo je pokazal gostoma, je bila majhna, temna, vlažna in zatohla. Široka, dvojna postelja ob steni, lese-

na pisalna miza, zrcalo, dva pletena stola, železen umivalnik, dve raztrgani brisači na palici, sredi sobe pa majhna štirinogata mizica z močno oguljenim porcelanastim pepelnikom. Drugega nič, niti navadnega platnenega prta nikjer. Vratar je odgrnil zelene zastore. Siva megla, siv dež, vse sivo, sivo. Buster je vohal nekaj časa po sobi, potem je pa skočil na posteljo.

— Izgubi se, marš! — je zakričal nanj George.

— Nikar no... je ugovarjala Zeldi.

Vratar je spravil napitnico in odšel. George si je potisnil klobuk na tilnik in sedel na posteljo. Zeldi je odprla košaro in Queenie je skočila iz nje, zakrivila je hrbet, pomigala z repom in se nezaupljivo ozrla na vse strani.

— Proketo! — je godrnjal George med zobmi.

Njegova žena ni črhnila niti besedice. Poročena sta bila komaj nekaj tednov, pa se je bila že naučila, da je edini način potolažiti in pomiriti ga ta, da napravi iz sebe tarčo njegove sitnosti.

— Proketo, tega pa že ne prenesem! — je vzklilnil in planil pokonci.

— Ne morem ostati v sobi, kjer je mrzlo, pusto in ostudno, jutri moram igrati, debutirati v tem vražjem mestu! Kako naj to storim? ... Povej mi no, prosim, kako je to mogoče, če mora človek prenočiti v taki luknji...

— O, George, George... je začela Zeldi, pa ji je zaprl sapo; tudi ona je bila utrujena in nervozna.

— No, zdaj smo pa tam! Ali ni to pristno žensko? Tepec te vtake in tako svinjsko sobo, pa ne črhneš niti besedice! No, jaz sem vajen boljših hotelov, hvala bogu! Jaz sem gentleman in hočem, da se tako tudi ravna z menoj.

Po tem izbruhu je planil iz sobe in zaloputnil vrata za seboj. Zeldi je slišala, kako srdito stopa po hodniku.

Nekaj časa je sedela vsa osupla, potem se je pa slekla, zlezla v posteljo, legla na trebuh in sklenila čakati, da se vrne. Zeblo jo je in slabo se je počutila.

Minilo je pol ure, cela ura. Georga ni bilo od nikoder.

Šest tednov poročena; zdelo se ji je, da je minilo že šest mesecev. Napeti, razburjeni tedni, novi obrazi, nova mesta in doživljanja. Čez nekaj srečnih burnih dni je postal George resen in napisal je svojo igro.

— Imenitna stvar, Zeldi, staro dekle, — ji je dejal ves navdušen, — le pazi, iz rok nama iztrgajo to atrakcijo.

Potem sta si preskrbela piščico in mucko. Piščiku je bilo ime Buster, mucki pa Queenie. Buster je bil dražest. Črno bel terijer pokonci stoječih ušes, svilene dlake in čudovito prijaznih, razumnih oči. Zeldi ga je takoj vzljubila. Zdelo se je, da je takoj v začetku razumel svoja gospodarja, oziral se je na Georgovo slabo voljo, pogledal se je v vlogo, ki mu je bila dodeljena, in igral jo je tako dobro, kakor da leži vsa odgovornost na njem.

Usmiljenje.

— Gospod doktor, zakaj pa postavite kavo vedno na stol?

— Gospa, kava je tako slaba, da ji moram ponuditi stol

Orijentaliski gost praške policije

Aretirali so sumljivega tujca, ki se je baje izdajal za poslanika hedžaskega kralja

Praški detektivi so aretirali v ponedeljek 30letnega egiptskega državljanca, ki se je izdajal za doktorja medicine Osmana Muktarja bega iz Kaira. Moža pod tem imenom pa zasleduje mednarodna tiralica, ker se je izdajal v Kelmorajnu in na Dunaju za poslanika hedžaskega kralja in trdil, da je prisel v Evropo, da bi našel podjetnika, ki bi zgradil železnico iz Džidde do Mekke in Medine. V Prago je prišel lani sredi decembra in se naselel v enem najlepših hotelov. Dejal je, da prihaja z Dunaja in da študira v Evropi pravo. V hotelu je prosil, naj mu priporoči udobno privatno stanovanje, kar se je tudi zgodilo. Najel je privatno stanovanje in gospodarju je pravil, da ima njegov oče velike plan-taže v Egiptu in tovarno svile v Kairi. On sam da je absolviral medicino na Sorbonni, pozneje je pa študiral pravo v Lyonu in končno se je napotil na Dunaj, kjer mu pa ni ugajalo in zato je prišel v Prago.

Aretirali se je dal brez odpora, samo izjavil je, da ni identičen z zasledovanim sleparjem. Na policiji je vztrajal pri svoji trditvi, da je njegovo ime pravo in da ni identičen z Osmanom Muktarjem Fakrim, ki ga išče praška policija v Kelmorajnu in na Dunaju. Daktiloskopični oddelček praške policije je pa ugotovil, da se ujemajo odtisi prstov aretiranege Muktarja v predpisanih 12 točkah z odtisi Osmana Muktarja Fakrima, ki ga že od leta 1925 zasleduje mednarodni Bureau de surete. Na podlagi te ugotovitve so pridržali sumljivega tujca v zaporu.

V neposredni bližini italijanskega

generalnega konzulata na Dunaju se je pojavil v začetku leta 1929 tujec visoke postave, živahnih črnih oči in zagorele polti. V slabi nemščini je povpraševal po stanovanju in predstavil se je kot dr. Osman Muktar, študent iz Kaira. Čez nekaj mesecev je odpotoval baje k svoji rodbini v Kairo, v avgustu se je pa vrnil na Dunaj in se naselel v svojem starem stanovanju. Na Dunaju je ostal s kratkimi presledki do novembra 1930, ko je odpotoval, ne da bi povedal, kam. V njegovi odsotnosti ga je iskala policija. Sredi decembra se je pa nenadoma vrnil na Dunaj, toda ko je izvedel, da ga išče policija, je izginil in se ni več vrnil. Na novega leta dan je iz Prage telefonično odpovedal stanovanje.

Zadnje čase, ko ga ni bilo več na Dunaju, ga je opetovano iskal egiptski generalni konzulat in uradnik mu je pustil na stanovanju pismeno obvestilo, naj se takoj po povratku zglozi na generalnem konzulatu. Tudi na Dunaju je mož trdil, da je sin tovarnarja iz Kaira. Iz Egipta je redno dobival časopise. Svojemu gospodarju je na Dunaj telefoniral iz Prage, da mu pošlje zaostalo najemnino po pošti, kar se pa ni zgodilo. Vse svoje stvari je vzel s seboj, tako da ni ostalo na Dunaju nič. Tudi dunajska policija ga je že iskala. Gospodar ga je po novem letu odjavil, češ, da je odpotoval neznanu kam.

Vprašanje je sedaj, ali je praška policija aretirala pravega pustolovca, ki se je izdajal za poslanika hedžaskega kralja, ali pa se je zmotila.

Severoameriški Indijanci

Newyorški znanstveni publicist At-therton Du Puy je v »Current History« opisal Indijance po lastnih študijah, katerim posnemamo:

Velika večina današnjih Indijancev je lena, zato jako bedna in sestradana. Za jetiko umira sedemkrat več Indijancev kakor belokožcev. Dojenčev pa umira dvakrat toliko pri Indijancih.

Ko so Evropeji prišli v Ameriko, so bili Indijanci raztreseni ter so živeli ali kot nomadi od ribarstva in lova ali pa so kmetovali in imeli stalna bivališča. Obe vrsti sta pridelali ali pridobivali premalo, tako da se Indijanci niso dosti množili.

Zanimivo pa je, da so Indijanci, kakor so divji Mongoli pod Cinčiskanom in Taterlamom prinesli v Evropo ajdo, seznanili Evropece z nekaterimi pridobitvami: prvi belokožci so šele pri Indijancih spoznali tobak, krompir, in koruzo, torej troje reči, ki so postale glavna hrana ali užitek Evropecem. Koruza je dandanes glavni pridelek v

Ameriki, a marsikje tudi v Evropi; krompir pa je postal najvažnejše živilo na vsem svetu.

Vzlic veliki umrljivosti so Indijanci množili, kajti porodov imajo danes za 50% več kakor Evropeji in sploh belokožci. V zadnji 20 letih znaša prirastek povprečno 2000 na leto ter štejejo Indijanci danes samo v Zedinjenih državah 355.000 duš. Menda ni bilo v Ameriki še nikoli toliko Indijancev.

Razdeljeni so v 193 rodov, ki govorijo 58 jezikov v 26 državah ter žive na ozemlju, ki ima obseg države New York in države Nova Anglija skupaj. Indijanci imajo velike gozdove, rudokope za svinco in cink, farme itd. A večinoma so lenuhi in stradajo, vlade Zedinjenih držav pa jih morajo preživljati. Okoli 20 milijonov dolarjev izdajajo na leto zanje in okoli 200.000 Indijancev živi od podpore. Američani se trudijo, da bi Indijance pregovorili, naj se lotijo dela in se pomešajo med kulturne ljudi. Toda »junaki« večinoma nečejo. Manj kot polovica vseh indijanskih otrok obiskuje še šole, v katerih poučujejo indijanski učitelji. Dru-

gi hodijo v šole z belokožci. Vlada upa, da vzgoji in izomika mlade Indijance tako, da bodo lahko tekmovali z belokožci. Imajo prav nadarjene otroke.

Prijateljico je zastrupila

Iz Londona poročajo, da so po dveh mesecih aretirali vdovo Saro Hearnovo, ki so jo oblasti zasledovale zaradi umora njene prijateljice Thomasove. Thomasova je podlegla lani 3. novembra zastrupljenju z arzenom. Hearnovo so aretirali detektivi v neki restavraciji, kjer je bila zaposlena kot kuharica. Z avtomobilom so jo odpeljali na policijo in jo zaslišali. Z doma je odšla Hearnova dva dni po pogrebu zastrupljene prijateljice. Potem je inserirala v novinah in dobila službo kuharice. Izpremenila je svojo ime in si dala po-barvati lase.

Bila je dobra kuharica in v restavraciji so jo imeli radi. Že ko je bila osumljena umora, se je gospodar branil izročiti jo policiji. Kot kuharica je živela vzorno in vsako nedeljo je hodila v cerkev. Morda bi njenega zločina sploh ne bili odkrili, da niso opazili, kako striže iz novin vse vesti o neki ženski, ki je brez sledu izginila. Iz novin je izstrigla tudi sliko umorjene prijateljice. Končno je gospodar sam opozoril policijo na njo in tako so jo aretirali. Po daljšem oklevanju je priznala, da je svojo prijateljico zastrupila.

Leteči škot

Med najpopularnejše vlake na angleških železnicaх spada tako zvani »Leteči škot« (Flying Scotsman). Ta vlak veže namreč London z Edinburgom in vso Škotsko najkrajšim in najhitrejšim potom. Slaven in po vsem svetu znan je pa postal s tem, da vozi že 8 let vedno ob istem času z londonskega kolodvora King's Cross in da se že od takrat imenuje »Leteči škot«. Iz Londona odpelje vsak dan točno ob 10. v juliju 1862 je odpeljal ta vlak prvič iz Londona in do Edinburga (392,7 mil) je rabil 10 ur in pol. Leta 1888. je prevozil to progo v 7 urah in 26 minutah, kar je pomenil rekord. Že od leta 1890. rabi »Leteči škot« od Londona do Edinburga: 8 ur in pol. Vlak je izredno dolg in težak. Vsak dan vleče lokomotivo 16 Pullmanovih vagonov I. in III. razreda. Zanimiv je jedilni voz »Letečega škota«. Trije vagoni so združeni v enega, v katerem je prostora za 78 potnikov. Jedilni vagon ima električno kuhinjo, brivski salon, knjižnico in vse drugo, kar rabijo potniki za zabavo in razvedrilo.

»Leteči škot« je vozil med Londonom in Edinburgom že 21.000 krat. Od l. 1928. se vlak med Londonom in Edinburgom v poletnih mesecih ne ustavlja. Povprečna hitrost znaša 96 km na uro in vagoni so narejeni tako, da lahko hodi osebe med vožnjo skozi ves vlak. O tem vlaku imajo Angleži že bogato literaturo. Družba londonske in severovzhodne železnice, katere last je »Leteči škot«, je izdala lani že tretjo publikacijo, v kateri je poleg lepih slik vsa zgodovina tega znamenitega vlaka.

MI KUPIMO ZA VAS

2089

snopič Karl Mayeve knjige »Winnetou«.

Izrežite ta inserat, napišite svoj naslov oti-ljivo s svinčnikom in s tem dobite v katerikoli knjigarni brezplačno snopič »Winnetou«. (Knji-go »Winnetou« bodo obsegale 12 zvezkov po 160 strani skupno torej 1800-2000 strani). Po poš-ti pošljite inserat kot tiskovino (znamka 25 par) na naslov: Tiskarna sv. Cirila v Mariboru, na kar dobite snopič po pošti. V snopiču pre-ditaite ugodnosti za naročnike!

Ime in priimek: _____

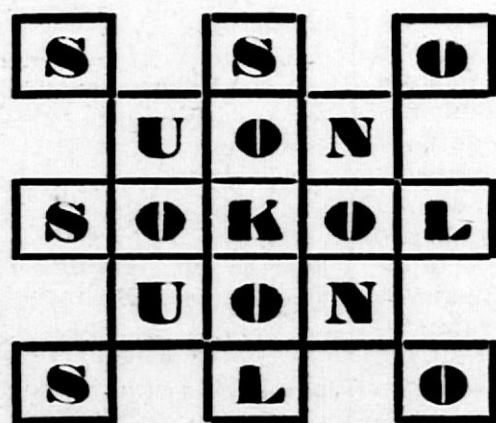
kraj (ulica) _____

pošta _____

Sukno

za

Sokolski krog

Pri večjih naročilih znaten popust!

A. & E. SKABERNE

LJUBLJANA

2155

Pri odraslih in otrocih

je FIGOL mnogo zahtevano zdravilo za čiščenje želodca in črev ter za zdravljenje bolezni ledic, jeter in hemeroidov, kadar so v zvezi s slabo prebavo. — FIGOL se dobiva v vsaki lekarni, razpoš- — na izdavalce —

Apoteka Dr. Semelič, Dubrovnik 2/60. 3 steklenice s poštnino Din 105.—, 8 steklenic Din 245.—, 1 steklenica Din 40.—.

Pristopajte k »Vodnikovim družbi«

NEVESTINE OPREME

najfinejše in najcenejše v veliki izbiri prekrasnih vzorcev mehanično umetno in ročno veže

Matek & M. Keš, Ljubljana

poleg hotela Štrukelj

Entlanje meter 25 par; »Breda« robci komad Din 2.—.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah. Za odgovor znamke! — Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo. Najmanjši oglas 10 par.

Ako hočete delati,

da s lahko domačo obrtjo za-sluzite na lastnem domu po 7 Din na uro, pristopite naši zadrugi. Pouk brezplačen. — Vplacina Din 10.—. Obširna pojasnila radevoljno, ako je priložena znamka za odgovor. Zadruga jugoslavenskih pleta-ča, Osijek. 7/L

Hišo

z gospodarskim posloppjem, vrtom in njivo prodam blizu postaje. Pripravno za penzi-jonista ali obrtnika. Pojasnila daje R. Mejak, Šmarje 19 pri Sevnici. 633

Ogromen zaslužek

za vsakega v vsakem mestu kraljevine. Zahtevajte pogoje, priloživi 5 Din v znakah za vzorce. Mordvinov, Beograd, Njeguševa ulica 48. 628

Premog. drva. koks

prodaja

»ILIRIJA« d. o. z., Ljubljana, Dunajska c. 46 — telef. 2820 Miklošičeva c. 6 — telef. 2595

Kdo odda gostilno!

Prevzamem takoj. Kavcije zmnožen in dober plačnik. Pred-nost imajo krajji Kranj ali Domžale. Ponudbe na upravo »Slov. Narod« pod »Franci«.

HARMONIKE

Izdelujem nove in sprejemam v popravilo vse glasbene instru-mente. — JANC, LJUBLJANA, Bohoričeva 9.

OBUPANE ŽENSKÉ

Ne bojte se, če izostane menstruacija!

Vam prinaša pri poškodbah in izostanku mesečnega perila že mnogokrat preizkušen, tisočkrat posvedočen in zdravniško priporočen, zanesljivo učinkujoč pripomoček, ki ni odpovedal niti v najtežjih in najtrudovratnejših primerih navzlic vsem drugim uporabljanim sredstvom, ki so ostala brez najmanjšega učinka.

Prof. dr. Bettliha »EROSEA«, ki ugodno učinkuje, ne da bi morali svoje poslovanje prekiniti, že po nekaj urah. Din 70, za staro poškodbo Din 100, za odporne ženske Din 150, dvojno za staro poškodbo in odporne ženske Din 200.

Učinek zjamčen, sicer urnemo denar!

Tisoči žensk potrjujejo hitri in zanesljivi uspeh tega sredstva in zopet pridobljeno zadovoljstvo. — Diskretna pošiljatev po pošti.

Havelkova ordinačni laboratorij

Praga-Nusle, Božetěchova ul. 10—66. S. D.

Pošt. schranka č. 17. Č. S. R. — Pišite, prosim, razločno! V Jugoslaviji je pisma na nas frankirati s 3 Din.